

لَأَمْرُهُمْ بِالسَّوَالِكِ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ وَلَأَخْرُتَ صَلَاةُ الْعِشَاءِ إِلَى ثُلُثِ اللَّيْلِ". قَالَ فَكَانَ رَيْدُ بْنُ خَالِدٍ يَشْهَدُ الصَّلَوَاتِ فِي الْمَسْجِدِ وَسَوَاكُهُ عَلَى أَذْنِهِ مُوضَعُ الْقَلَمِ مِنْ أَتْنِ الْكَاتِبِ لَا يَقُومُ إِلَى الصَّلَاةِ إِلَّا أَسْنَنَ ثُمَّ رَدَّهُ إِلَى مَوْضِعِهِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ إِلَّا أَنَّهُ لَمْ يَذْكُرْ: "وَلَأَخْرُتَ صَلَاةُ الْعِشَاءِ إِلَى ثُلُثِ اللَّيْلِ". وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ صَحِيحٌ.

390. (15) [I/124-దృఢం]

అబూ సల్మా, 'జైద్ బిన్ 'ఖాలిద్ జుహాని (ర) ద్వారా కథనం: ప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా నేను విన్నాను, "ఒకవేళ నా అనుచర సమాజంపై భారం అని భావించ కుండా ఉండి ఉంటే, ప్రతి నమాజుకు తప్పని సరిగా మిస్వాక్ చేయ మని ఆదేశించేవాడిని, ఇంకా ఇషా' నమాజును ఒక వంతు రాత్రి పూర్తయి నపుడు చదవమని ఆదేశించేవాడిని."

హదీసు ఉల్లేఖకుని కథనం: 'జైద్ బిన్ 'ఖాలిద్ (ర) నమాజు చదవడానికి మస్జిద్‌లోకి వచ్చినపుడు మిస్వాక్ అతని చెవి ప్రక్కన తగిలి ఉంటుంది. గుమస్తా కలం చెవిలో ఉన్నట్టు. ఇంకా నమాజుకు నిలబడినపుడు మిస్వాక్ చేసు కునే వారు. మళ్ళీ తన చెవి దగ్గర పెట్టుకునేవారు. (తిర్మిజి/ ప్రామాణికం, దృఢం, అబూ దావూద్)

=====

٤ - بَابُ سُنَنِ الْوُضُوءِ

4. వు'దూ'లో సాంప్రదాయాలు

ఇస్లామీయ ధార్మిక పరిభాషలో ఫర్'ద్, వాజిబ్, సున్నత్ అనే పదాలు ఉపయోగించబడతాయి. ధైవా దేశాలను ఫర్'ద్ అంటారు. ఇందులో ఎటువంటి సంశయం లేదు. దీన్ని తిరస్కరించినవాడు, అవిశ్వాసి అవుతాడు. అకారణంగా వదలివేసినవాడు పాపాత్ము డవుతాడు. వాజిబ్ ను తిరస్క రించినవాడు అవిశ్వాసి కాడు, కాని దాన్ని వదలివేయటం వల్ల పాపాత్ముడు అవుతాడు, శిక్షకు అర్హుడు అవుతాడు. దీన్ని సున్నతే ముఅక్కద అని కూడా అంటారు. ఇక సున్నత్ అంటే ప్రవక్త (స) ఆచరించినది, ఆదేశించినది, ప్రవక్త (స) సమక్షంలో జరిగి, ప్రవక్త (స) మౌనం వహించినది.

సున్నతీను వదలటంవల్ల మనిషి పాపాత్ముడవు తాడు, కాని అవిశ్వాసి కాడు. సున్నత్ రెండు రకాలు.

1. సున్నతే ముఅక్కద 2. సున్నతే గైర్ ముఅక్కద.

సున్నతే ముఅక్కద అంటే ప్రవక్త (స) ఆదేశించి, ఎల్లప్పుడూ ఆచరించినది, అకారణంగా వదలనిది. అనవసరంగా వదలితే పాపం చుట్టు కుంటుంది. సున్నతే గైర్ ముఅక్కద అంటే ప్రవక్త (స) అప్పు డప్పుడూ ఆచరించినది. దాన్ని వదలటంలో పాపం లేదు. చేస్తే పుణ్యం లభిస్తుంది. ప్రతి విషయంలో సున్నతులు ఉన్నాయి. వు'దూ' సున్నతులు ఉన్నాయి. నమాజ్ సున్నతులు ఉన్నాయి. రోజు సున్నతులు ఉన్నాయి.

ధార్మిక ఆదేశాల్లో కొన్ని ఫర్దులు, కొన్ని సున్నతులు ఉన్నాయి.

వు'దూ'లో 6 ఫర్దులు ఉన్నాయి. 1. వు'దూ' సంకల్పం, 2. ముఖాన్ని పూర్తిగా కడగటం, అంటే నుదుటి వెంట్రుకల నుండి, గడ్డము క్రింది వరకు, మరియు ఒక చెవినుండి రెండవ చెవి వరకు, 3. రెండు చేతులను మోచేతుల వరకు పూర్తిగా - ఒక్కసారైనా - కడగటం, 4. తలకు సంపూర్ణ మసహా చేయటం, 5. రెండు కాళ్ళు చీలమండలతో సహా కడగటం, 6. వరుస క్రమంగా కడగటం అంటే ముందు రెండు చేతులను మణికట్ల వరకు కడగటం, ముఖం కడగటం, మోచేతుల వరకు రెండు చేతులను కడగటం, తలకు మ'స్త్ చేయటం, రెండు కాళ్ళనూ చీల మండలతో సహా కడగటం.

అల్లాహ్ ఆదేశం: "ఓ విశ్వాసులారా! మీరు నమాజ్ కు లేచినపుడు, మీ ముఖాలను, మరియు మీ చేతులను మోచేతుల వరకు కడుక్కోండి. మరియు మీ తలలను (తడి చేతులతో) తుడుచుకోండి. మరియు మీ కాళ్ళను చీల మండల వరకు కడుక్కోండి..." (అల్ మాయి'దహ్, 5:6)

అదేవిధంగా వు'దూ'లో 10 సున్నతీలు ఉన్నాయి: 1. బిస్మిల్లాహ్ పఠించటం, 2. మిస్వాక్ చేయటం, 3. మూడు సార్లు చేతులను మణికట్ల వరకు కడగటం, 4. మూడుసార్లు నీళ్ళను పుక్కిలించటం, 5. మూడుసార్లు నీళ్ళను ముక్కులో వేసి ముక్కును శుభ్రపరచటం, 6. ప్రతిఅవయవాన్ని మూడుసార్లు కడగటం, 7. చేతులు, కాళ్ళ వ్రేళ్ళలో, గడ్డంలో ఖిలాల్ చేయటం, 8. రెండు చెవులను మ'స్త్ చేయటం, 9. వరుస క్రమంలో పరం పరతో చేయటం, 10. కుడివైపు నుండి ప్రారంభించటం. ముందు పేజీల్లో వీటిని గురించి తెలుసుకుందాం.

الْفَصْلُ الْأَوَّلُ

391. (1) [1/125-ఏకీభవితం]

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ نَوْمِهِ فَلَا يَغْمِسْ يَدَهُ فِي الْإِنَاءِ حَتَّى يَغْسِلَهَا فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي أَيْنَ بَاقَتْ يَدُهُ".

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీలో ఎవరైనా పడుకొని లేస్తే, మూడుసార్లు తన చేతులను కడుక్కోనంత వరకు పాత్రలను ముట్టుకోరాదు. ఎందుకంటే, రాత్రి అతని చేయి ఎక్కడెక్కడ పోయిందో అతనికి తెలియదు."⁴¹ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

392. (2) [1/125-ఏకీభవితం]

وَعَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا اسْتَيْقَظَ أَحَدُكُمْ مِنْ مَنَامِهِ فَلْيَسْتَنْتِرْ ثَلَاثًا فَإِنَّ السَّيْطَانَ يَبِيتُ عَلَى خَيْشُومِهِ".

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీలో ఎవరైనా నిద్రనుండి మేల్కొని, వు'దూ' చేయగోరి నపుడు మూడు సార్లు ముక్కులో నీళ్ళు వేసి శుభ్రపరచు కోవాలి. ఎందుకంటే షైతాన్ అతని ముక్కుపై రాత్రి గడుపుతాడు."⁴² (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

وَقِيلَ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ: كَيْفَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ؟ فَقَدَا يَوْضُوءَ فَأَفْرَعَ عَلَى يَدَيْهِ فَعَسَلَ بِدَيْهِ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ مَضْمَضَ وَاسْتَنْتَرَ ثَلَاثًا ثُمَّ غَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثًا ثُمَّ غَسَلَ يَدَيْهِ مَرَّتَيْنِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ ثُمَّ مَسَحَ رَأْسَهُ بِيَدَيْهِ فَأَقْبَلَ بِهِمَا وَأَذْبَرَ بَدَأَ بِمَقْدَمِ رَأْسِهِ ثُمَّ ذَهَبَ بِهِمَا إِلَى قَفَاهُ ثُمَّ رَدَّاهُمَا حَتَّى يَرْجِعَ إِلَى الْمَكَانِ الَّذِي بَدَأَ مِنْهُ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ. رَوَاهُ مَالِكٌ وَالنَّسَائِيُّ وَابْنُ دَاوُدَ نَحْوَهُ ذَكَرَهُ صَاحِبُ الْجَامِعِ.

393. (3) [1/125-ద్వండం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'జైద్ బిన్ 'అసిమ్ (ర) ను ప్రవక్త (స) వు'దూ' ఎలా చేసేవారని ప్రశ్నించటం జరిగింది.

41) వివరణ-391: ఈ 'హదీసు' ద్వారా వు'దూ' చేసే టప్పుడు చేతులను మూడుసార్లు కడుక్కోవాలని తెలిసింది. పడుకొని లేచినా, మేల్కొని ఉన్నా 3 సార్లు కడగాలి.

42) వివరణ-392: దీనివల్ల ముక్కు పరిశుభ్రంగా ఉంటుంది. రోగాల నుండి రక్షణ కలుగుతుంది.

అది విని, 'అబ్దుల్లాహ్ వు'దూ' చేయటానికి నీళ్ళు తెప్పించారు. ముందు రెండు చేతులపై నీళ్ళు వేసారు. రెండుసార్లు వాటిని కడిగారు, ఆ తరువాత పుక్కెరించారు. ఆ తరువాత మూడు సార్లు ముక్కులో నీళ్ళు వేసి కడిగారు. ఆ తరువాత మూడు సార్లు సంపూర్ణంగా ముఖాన్ని కడిగారు. ఆ తరువాత రెండు చేతులను మోచేతులతో సహా రెండు సార్లు కడిగారు. ఆ తరువాత రెండు చేతులతో తలపై మ'స్త్ చేశారు. అంటే రెండు చేతులను నుదురునుండి తలవెనుక భాగం వైపు తీసుకు వెళ్ళి, మళ్ళీ తల వెనుక భాగం నుండి నుదురు వైపు తిరిగి తెచ్చారు. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను కడిగారు. (మాలిక్, నసాయి')

అబూ దావూద్'లోనూ ఇలాగే ఉంది. దీన్ని అల్ జామి రచయిత పేర్కొన్నారు.

394. (4) [1/125-ఏకీభవితం]

وَفِي الْمُتَّفَقِ عَلَيْهِ: قِيلَ لِعَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ بْنِ عَاصِمٍ: تَوَضَّأْنَا لَنَا وَضُوءَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَدَعَا بِإِنَاءٍ فَأَكْفَأَ مِنْهُ عَلَى يَدَيْهِ فَغَسَلَ ثَلَاثًا ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ [ص: 126] فَاسْتَخْرَجَهَا فَمَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ مِنْ كَفٍّ وَاجِدَةٍ فَفَعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثًا ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ فَاسْتَخْرَجَهَا فَغَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثًا ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ فَاسْتَخْرَجَهَا فَغَسَلَ يَدَيْهِ إِلَى الْمِرْفَقَيْنِ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ أَدْخَلَ يَدَهُ فَاسْتَخْرَجَهَا فَغَسَلَ رَأْسَهُ فَأَقْبَلَ بِدَيْهِ وَأَذْبَرَ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ثُمَّ قَالَ: هَكَذَا كَانَ وَضُوءُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ.

وَفِي رِوَايَةٍ: فَأَقْبَلَ بِهِمَا وَأَذْبَرَ بَدَأَ بِمَقْدَمِ رَأْسِهِ ثُمَّ ذَهَبَ بِهِمَا إِلَى قَفَاهُ ثُمَّ رَدَّاهُمَا حَتَّى رَجَعَ إِلَى الْمَكَانِ الَّذِي بَدَأَ مِنْهُ ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ.

وَفِي رِوَايَةٍ: فَمَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ وَاسْتَنْتَرَ ثَلَاثًا بِنَلَاثِ غَرَفَاتٍ مِنْ مَاءٍ.

وَفِي رِوَايَةٍ أُخْرَى: فَمَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ مِنْ كَفٍّ وَاجِدَةٍ فَفَعَلَ ذَلِكَ ثَلَاثًا.

وَفِي رِوَايَةٍ لِلْبُخَارِيِّ: فَغَسَلَ رَأْسَهُ فَأَقْبَلَ بِهِمَا وَأَذْبَرَ مَرَّةً وَاجِدَةً ثُمَّ غَسَلَ رِجْلَيْهِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ.

وَفِي أُخْرَى لَهُ: فَمَضْمَضَ وَاسْتَنْتَرَ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِنْ غَرَفَةٍ وَاجِدَةٍ.

బు'ఖారీ, ముస్లిమ్లలో 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'జైద్ బిన్ 'అసిమ్ యొక్క ఉల్లేఖనం ఈ విధంగా ఉంది, "అతన్ని వు'దూ' పద్ధతి గురించి, ప్రశ్నించడం జరిగింది. అప్పుడు 'అబ్దుల్లాహ్ వు'జా చేయటానికి నీటి చేద

తెప్పించారు. దానితో నీటిని తన రెండు చేతులపై వేసి మూడుసార్లు రెండు చేతులను మణి కట్టి వరకు కడిగారు. అనంతరం తన చేతిని అందులోవేసి నీళ్ళు తీసి మూడుసార్లు పుక్కిలించారు, ఆ తరువాత ముక్కులో నీళ్ళు వేసి శుభ్రపరిచారు. అంటే మూడు సార్లు చేశారు. ఒకచేతితో నోటిలోనూ ముక్కులోనూ నీళ్ళు వేశారు. ఎడమ చేతితో ముక్కు శుభ్రపరిచారు. ఆ తరువాత తన చేతిని ముంతలో వేసి నీళ్ళు తీసి మూడు సార్లు ముఖమంతా కడిగారు. ఆ తరువాత తన చేతిని ముంతలో వేసి నీళ్ళు తీసి తన చేతులను రెండుసార్లు మోచేతుల వరకు కడిగారు. ఆ తరువాత చేతితో నీళ్ళు తీసి తలపై మస్ట్ చేశారు. అంటే, రెండు చేతులను నుదురు పై నుండి తల వెనుక భాగం వరకు తీసుకొని వెళ్ళి, మళ్ళీ అక్కడి నుండి ముందుకు తీసుకొని వచ్చారు. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను చీలమండలతో సహా కడిగారు. అనంతరం ప్రవక్త (స) వు'దూ' ఇలా ఉండేదని, అన్నారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, "మస్ట్లో రెండు చేతులను నుదురు పైనుండి తల వెనుక భాగం వరకు తీసుకొని వెళ్ళి, మళ్ళీ నుదురు వైపుకు తీసుకొని వచ్చారు. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను కడిగారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది. చేత్తో మూడుసార్లు నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కిలించారు. ముక్కులో నీళ్ళు వేశారు. అంటే మూడుసార్లు చేత్తో నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కిలించారు. మరియు మూడుసార్లు నీళ్ళు తీసుకొని ముక్కులో వేసి శుభ్రపరిచారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో, చేత్తో ఒకసారి నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కి లించారు మరియు ముక్కులో నీళ్ళు వేశారు. ఇలా మూడు సార్లు చేశారు.

బు'ఖారీలోని ఒక ఉల్లేఖనంలో ఇలాఉంది, తల మసహా ఎలా చేశారంటే, రెండు చేతులను ముందు నుండి వెనుక తీసుకొని వెళ్ళి మళ్ళీ ముందుకు తీసుకొని వచ్చారు. కేవలం ఒక్కసారి మాత్రమే. ఆ తరువాత రెండు కాళ్ళను చీల మండలతో సహా కడిగారు."

మరో ఉల్లేఖనంలో, చేత్తో నీళ్ళు తీసుకొని పుక్కి లించారు, ముక్కులోనూ వేశారు. ఇలా మూడు సార్లు చేశారు.

٣٩٥ - [٥] (صحيح) (١٢٦/١)

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: تَوَضَّأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَرَّةً مَرَّةً لَمْ يَزِدْ عَلَى هَذَا. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

395. (5) [1/126-ద్వడం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వు'దూ'లో ప్రతి అవయవాన్ని ఒక్కసారే కడిగారు. అంతకు మించి చేయలేదు.⁴³ (బు'ఖారీ)

٣٩٦ - [٦] (صحيح) (١٢٦/١)

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ. رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ.

396. (6) [1/126-ద్వడం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'జైద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వు'దూ'లో రెండేసిసార్లు కడిగారు. (బు'ఖారీ)

٣٩٧ - [٧] (صحيح) (١٢٦/١)

وَعَنْ عُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّهُ تَوَضَّأَ بِالْمَقَاعِدِ فَقَالَ: أَلَا أُرِيكُمْ وُضُوءَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؟ فَتَوَضَّأَ ثَلَاثًا ثَلَاثًا. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

397. (7) [1/126-ద్వడం]

'ఉస్మాన్ (ర) కథనం: అతను కూర్చునేచోట కూర్చొని, 'నేను మీకు ప్రవక్త (స) వు'దూ' పద్ధతిని తెలపనా?' అని అన్నారు. అనంతరం 'ఉస్మాన్ (ర) ప్రతి అవయవాన్ని మూడుసార్లు కడిగారు. (ముస్లిమ్)

ఈ 'హదీసు'లతో తెలిసిందేమిటంటే, వు'దూ' చేసి టప్పుడు వు'దూ' అంగాలను, ఒక్కొక్కసారి, రెండు సార్లు లేక మూడు సార్లు కడకటం సమంజసమే. (జూయ'జ్)

٣٩٨ - [٨] (صحيح) (١٢٧/١)

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو قَالَ: رَجَعْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْ مَكَّةَ إِلَى الْمَدِينَةِ حَتَّى إِذَا كُنَّا بِمَاءٍ بِالطَّرِيقِ تَعَجَّلَ قَوْمٌ عِنْدَ الْعَصْرِ فَتَوَضَّؤُوا وَهُمْ عَجَلٌ فَانْتَهَيْنَا إِلَى هَيْمَةَ

43) వివరణ-395: వు'దూ'లో ప్రతి అవయవాన్ని ఒక్కొక్కసారి కడగటం తప్పనిసరి విధి. ఇక్కడ కేవలం విధిగా ఒక సారితో సరిపెట్టారు. అయితే రెండు సార్లు, మూడు సార్లు కడగటం ప్రవక్త (స) సంప్రదాయం. అంటే ఒక్కొక్కసారి, రెండేసి సార్లు, మూడేసి సార్లు కడగటం ధర్మ సమ్మతమే.

وَأَعْقَابُهُمْ تَلَوُّحٌ لَمْ يَمَسَّهَا الْمَاءُ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "وَيْلٌ لِلْأَعْقَابِ مِنَ النَّارِ أَسْبَغُوا الْوُضُوءَ". رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

398. (8) [1/127-దృఢం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'అమ్మి (ర) కథనం: మేము ప్రవక్త (స) వెంట మక్కుహ్ నుండి మదీనహ్ తిరిగి వస్తున్నాము. దారిలో నీరు ఉన్నచోటుకు చేరాము. కొందరు 'అ'స్ సై నమా'జును చదువుదామని అక్కడ ఆగి తొందరపడి వు'దూ' చేశారు. మేము అక్కడ చేరుకున్నతరువాత చూస్తే, వారి చీలమండలు ఎండుగా ఉన్నాయి. అప్పుడు ప్రవక్త(స), 'చీలమండలు పొడిగా ఉన్నవారు నరకానికి గురవుతారు. పరిపూర్ణంగా వు'దూ'చేయండి,' అని అన్నారు.⁴⁴ (ముస్లిమ్)

٣٩٩ - [٩] (صحيح) (١٢٧/١)

وَعَنْ الْمُعْبِرَةِ بِنِ شُعْبَةَ قَالَ: إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ فَمَسَحَ بِنَاصِيَّتِهِ وَعَلَى الْعِمَامَةِ وَعَلَى الْخُفَّيْنِ. رَوَاهُ مُسْلِمٌ.

399. (9) [1/127-దృఢం]

ము'రైర బిన్ షు'అబహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వు'దూ' చేశారు, తన నుదురుపై మ'స్త్ చేశారు. పగిడిలపై మ'స్త్ చేశారు. ఇంకా తన సాకులపై మ'స్త్ చేశారు.⁴⁵ (ముస్లిమ్)

44) వివరణ-398: అంటే కొందరు త్వరగా నీటివద్దకు చేరి, 'అ'స్ సై నమా'జు కొరకు త్వరగా వు'దూ'చేశారు. త్వరగా వు'దూ' చేయటం వల్ల వు'దూ' సరిగ్గా చేయలేదు. ఫలితంగా వారి చీలమండలు పొడిగా ఉన్నాయి. అంటే అసంపూర్ణంగా వు'దూ' చేసి ఉన్నారు. అసంపూర్ణ వు'దూ'తో నమా'జు స్వీకరించబడదు. నమా'జు స్వీకరించబడనివాడు నరకానికి గురవుతాడు. అందు వల్ల ప్రవక్త (స) అసంపూర్ణంగా వు'దూ' చేసిన వారు నరకపు వైల్ కు గురవుతారని హెచ్చరించారు. వైల్ అనేది నరకంలోని ఒక కాలువ. అందులో చీము రక్కాలు ప్రవహిస్తూ ఉంటాయి. వాటి నుండి రక్షణ పొందాలంటే పరిపూర్ణ వు'దూ' చేయాలి.

45) వివరణ-399: వు'దూ'లో తలపై మ'స్త్ చేయటం తప్పని సరి. ఒకవేళ తలపై పగిడి ఉంటే దానిపై కూడా మ'స్త్ చేయ వచ్చు, సాకులపై కూడా మ'స్త్ చేయవచ్చు.

٤٠٠ - [١٠] (متفق عليه) (١٢٧/١)

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُحِبُّ التَّيْمُنَ مَا اسْتَطَاعَ فِي شَأْنِهِ كُلِّهِ: فِي طُهُورِهِ وَتَرَجُّلِهِ وَتَلَعُّلِهِ.

400. (10) [1/127-ఏకీభవితం]

'ఆము'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) సాధ్యమైనంత వరకు తన పనులన్నిటినీ తన కుడి చేత్తోనే చేయటాన్ని ఇష్టపడే వారు. పరిశుభ్రత, వు'దూ', స్నానం, దువ్వెన చేయటంలో, చెప్పులు ధరించటంలోనూ కుడి ప్రక్కకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చే వారు.⁴⁶ (బు'ఖారీ, ముస్లిమ్)

الْفَصْلُ الثَّانِي رِوَايَاتُ

٤٠١ - [١١] (صحيح) (١٢٧/١)

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا لَبَسْتُمْ وَإِذَا تَوَضَّأْتُمْ فَايْذُؤُوا بِأَيْمَانِكُمْ". رَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ.

401. (11) [1/127-దృఢం]

అబూ హురైరహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీరుదుస్తులుధరించినా, వు'దూ'చేసినా, కుడి చేయి ద్వారా ప్రారంభించండి." (అ'హ్మద్, అబూ దావూద్)

٤٠٢ - [١٢] (لم تتم دراسته) (١٢٧/١)

وَعَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "لَا وَضُوءَ لِمَنْ لَمْ يَنْكُرِ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ.

402. (12) [1/127-అపరిశోధితం]

స'య్యాద్ బిన్ 'జైద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "బిస్మిల్లాహ్," అని పలకకుండా వు'దూ' చేస్తే, వు'దూ' కాదు." (తిర్మిజి, ఇబ్నె మాజహ్)

46) వివరణ-400: అంటే సాధ్యమైనంతవరకు పనులను కుడివైపునుండి ప్రారంభించేవారు. వు'దూ'చేస్తేముందు కుడి చేతిని కడిగేవారు. కాలు కడిగితే ముందు కుడి కాలు కడిగే వారు. వస్త్రాలు ధరిస్తే ముందు కుడిచేతిలో తొడిగేవారు. తల దువ్వెనుకుంటే ముందు కుడివైపు చేసేవారు, ఉంగరాన్ని కుడి చేతిలో ధరించే వారు. కరదాలనం కుడిచేత్తో చేసేవారు. కుడి చేత్తో తినేవారు అదే విధంగాఇతర పనులు కూడా కుడిచేత్తో చేసేవారు.

(١٢٧/١) [١٣] - ٤٠٣

وَرَوَاهُ أَحْمَدُ وَأَبُو دَاوُدَ عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ.

403. (13) [1/127-అపరిశోధితం]

దీన్ని అహ్మద్, అబూ దావూద్ కూడా, అబూ హురైరహ్ (ర) కథనంగా, ఉల్లేఖించారు.

(١٢٧/١) [١٤] - ٤٠٤

وَالدَّارِمِيُّ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنْ أَبِيهِ وَزَادُوا فِي أَوَّلِهِ.

404. (14) [1/127-అపరిశోధితం]

దార్మీ కూడా అబూ సయీద్ ఖుద్రీ (ర) ద్వారా ఉల్లేఖించారు. అయితే, అందులో ఎవరి వు'దూ' కాదో వారి నమా'జు కూడా కాదు అని ఉంది. అందువల్ల వు'దూ' ప్రారంభించటానికి ముందు 'బిస్మిల్లాహ్' అని పలకాలి.

(١٢٨/١) [١٥] - ٤٠٥

وَعَنْ لَقِيطِ بْنِ صَبْرَةَ قَالَ: قُلْتُ: يَارَسُولَ اللَّهِ أَخْبِرْنِي عَنْ الْوُضُوءِ. قَالَ: "أَسْبِغِ الْوُضُوءَ وَخَلِّ بَيْنَ الْأَصَابِعِ وَبَالِغٌ فِي الْإِسْتِنْشَاقِ إِلَّا أَنْ تَكُونَ صَائِمًا". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ وَالتَّسَالِيُّ وَرَوَى ابْنُ مَاجَةَ وَالدَّارِمِيُّ إِلَى قَوْلِهِ: بَيْنَ الْأَصَابِعِ.

405. (15) [1/128-దృఢం]

లఖీ'త్ బిన్ 'సబుర (ర) కథనం: నేను ప్రవక్త (స)ను వు'దూ' నేర్పమని విన్నవించుకున్నాను. దానికి ప్రవక్త (స), నీవు పరిపూర్ణంగా వు'దూ' చేసుకుంటూ ఉండు. ప్రేళ్ళమధ్య 'ఖిలాల్' చేసుకుంటూ ఉండు, ముక్కును నీటితో శుభ్రంగా కడుక్కుంటూ ఉండు. అయితే ఉపనాస స్థితిలో మాత్రం అలా చేయకు అని ప్రవచించారు.⁴⁷ (అబూ దావూద్, నసాయి, ఇబ్నె మాజహ్, తిర్మిజి)

(١٢٨/١) [١٦] - ٤٠٦

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "إِذَا تَوَضَّأْتَ فَخَلِّ بَيْنَ أَصَابِعِ يَدَيْكَ وَرَجْلَيْكَ". رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَرَوَى ابْنُ مَاجَةَ نَحْوَهُ وَقَالَ التِّرْمِذِيُّ: هَذَا حَدِيثٌ غَرِيبٌ.

47) వివరణ-405: అంటే ప్రతి అవయవం 3 సార్లు కడుక్కుంటూ ఉండు. చేతి మరియు కాళ్ళ ప్రేళ్ళ మధ్య 'ఖిలాల్' చేసుకో, చిన్న భాగమైనా ఎందుగా ఉండకుండా చూసుకో. ముక్కును కూడా మూడుసార్లు నీళ్ళువేసి శుభ్ర పరచుకో. అయితే ఉపనాసం స్థితిలో మాత్రం అలా చేయకు. నీళ్ళు గొంతులోనికి పోయే ప్రమాదముంది.

406. (16) [1/128-ప్రామాణికం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "మీరు వు'దూ' చేసినపుడు చేతుల, కాళ్ళ ప్రేళ్ళలో ఖిలాల్ చేసుకోండి." (తిర్మిజి / ఏకోల్లేఖనం, ఇబ్నె మాజహ్)

(١٢٨/١) (صحيح) [١٧] - ٤٠٧

وَعَنِ الْمُسْتَوْرِدِ بْنِ شَدَّادٍ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا تَوَضَّأَ يَذْكُرُ أَصَابِعَ رِجْلَيْهِ بِخُصْرِهِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَابْنُ مَاجَةَ.

407. (17) [1/128-దృఢం]

ముస్తవీరిద్ బిన్ షద్దాద్ (ర) కథనం: నేను ప్రవక్త (స)ను వు'దూ' చేసినపుడు తన కాళ్ళ ప్రేళ్ళలో చేతి ప్రేళ్ళతో 'ఖిలాల్' చేస్తూ ఉండగా చూచే వాడిని. (తిర్మిజి, అబూ దావూద్, ఇబ్నె మాజహ్)

(١٢٨/١) (صحيح) [١٨] - ٤٠٨

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا تَوَضَّأَ أَخَذَ كَفًّا مِّنْ مَّاءٍ فَأَدْخَلَهُ تَحْتَ حَنَكِهِ فَخَلَّلَ بِهِ لِحْيَتَهُ وَقَالَ: "هَكَذَا أَمَرَنِي رَبِّي". رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ.

408. (18) [1/128-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వు'దూ' చేసినపుడు గుక్కెడు నీరు చేతిలో తీసుకొని తన గడ్డం క్రింద చేర్చి 'ఖిలాల్' చేసారు. ఇంకా నా ప్రభువు నన్ను ఇలాగే చేయమని ఆదేశించాడు, అని అన్నారు. (అబూ దావూద్)

దీన్ని బట్టి గడ్డం క్రింద 'ఖిలాల్' చేయటం కూడా ప్రవక్త సాంప్రదాయమే.

(١٢٩/١) [١٩] - ٤٠٩

وَعَنْ عُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ يَخْلُلُ لِحْيَتَهُ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالدَّارِمِيُّ.

409. (19) [1/129-అపరిశోధితం]

'ఉస్మాన్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) తన గడ్డంలో 'ఖిలాల్' చేసేవారు. (తిర్మిజి, దార్మి)

(١٢٩/١) (صحيح) [٢٠] - ٤١٠

وَعَنْ أَبِي حَبِيبَةَ قَالَ: رَأَيْتُ عَلِيًّا تَوَضَّأَ فَعَسَلَ كَفَّيْهِ حَتَّى أَنْفَقَاهُمَا ثُمَّ مَضْمَضَ ثَلَاثًا وَاسْتَنْشَقَ ثَلَاثًا وَغَسَلَ وَجْهَهُ ثَلَاثًا وَزِعْرَاعِيَهُ ثَلَاثًا وَمَسَحَ بِرَأْسِهِ مَرَّةً ثُمَّ غَسَلَ قَدَمَيْهِ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ثُمَّ قَامَ فَأَخَذَ فَضْلَ طَهُورِهِ فَشَرِبَهُ وَهُوَ قَائِمٌ ثُمَّ قَالَ أَحَبِّبْتُ أَنْ أَرِيَكُمْ كَيْفَ كَانَ طَهُورُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَالتَّسَالِيُّ.

410. (20) [I/129-దృఢం]

అబూ 'హయ్య (ర) కథనం: నేను 'అలీ(ర) ను వు'దూ' చేస్తూ ఉండగా చూశాను. అతను ముందు రెండు అరచేతులను కడిగారు, 3 సార్లు నీళ్ళు పుక్కిలించారు, మూడుసార్లు ముక్కులో నీళ్ళువేసి శుభ్రపరిచారు, మూడుసార్లు ముఖం కడిగారు, మూడుసార్లు రెండు చేతులను మోచేతులతో సహా కడిగారు, ఒకసారి తల మ'స్త్ చేశారు, 3 సార్లు రెండు కాళ్ళను చీలమండలతో సహా కడిగారు. అనంతరం నిలబడి మిగిలిన నీటిని త్రాగారు. "ప్రవక్త (స) వు'దూ' ఎలా చేసే వారో చేసి చూపించడం అంటే నాకు చాలా ఇష్టం," అని అన్నారు. (తిర్మిజీ, నసాయి)

[٢١] - (صحیح) (١٢٩/١)

وَعَنْ عَبْدِ خَيْرٍ قَالَ: نَحْنُ جُلُوسٌ نَنْظُرُ إِلَى عَلِيٍّ حِينَ تَوَضَّأَ فَأَدْخَلَ يَدَهُ الْيَمْنَى فَمَلَأَ فَهَمَ فَمَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ وَثَرَّرَ بِيَدِهِ الْيُسْرَى فَعَلَّ هَذَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ. ثُمَّ قَالَ: مَنْ سَرَهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى طَهُورِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَهَذَا طَهُورُهُ. رَوَاهُ الدَّارِمِيُّ.

411. (21) [I/129-దృఢం]

'అబ్దు 'ఖైర్ (ర) కథనం: మేము కూర్చోని, 'అలీ (ర) వు'దూ' వైపు చూస్తూ ఉన్నాం. 'అలీ (ర) ముందు తన కుడి చేతిని ముంతలో వేసి, చేత్తో నీళ్ళు తీసుకొని నోటిలో వేసి పుక్కిలించారు, ముక్కులో నీళ్ళువేసి, ఎడమచేతితో ముక్కును శుభ్రపరిచారు. ఈ విధంగా మూడు సార్లు చేశారు. అనంతరం, 'ఎవరైనా ప్రవక్త (స) వు'దూ' చూడాలను కుంటే, ఆయన వు'దూ' ఇలా ఉండేది,' అని అన్నారు. (దార్మి)

[٢٢] - (صحیح) (١٣٠/١)

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ قَالَ: رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَضْمَضَ وَاسْتَنْشَقَ مِنْ كَفٍّ وَاجِدَةٍ فَعَلَّ ذَلِكَ ثَلَاثًا. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَالتِّرْمِذِيُّ.

412. (22) [I/130-దృఢం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'జైద్ కథనం: నేను ప్రవక్త (స)ను వు'దూ' చేస్తుండగా చూశాను. ఆయన ఒక చేత్తోనే నీళ్ళు పుక్కిలించారు, ముక్కులోనూ వేసారు. ఈ విధంగా మూడు సార్లు చేశారు. అంటే ఒక చేత్తో తీసుకున్న నీటితోనే పుక్కిలించారు, ముక్కులో నీళ్ళు వేశారు. ఈ విధంగా మూడు సార్లు చేశారు. (అబూ దావూద్, తిర్మిజీ)

[٢٣] - (صحیح) (١٣٠/١)

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مَسَحَ بِرَأْسِهِ وَأَذْنَيْهِ: بَاطِنَهُمَا بِالسَّبَّاحَتَيْنِ وَظَاهِرَهُمَا بِإِبْهَامَيْهِ. رَوَاهُ النَّسَائِيُّ.

413. (23) [I/130-దృఢం]

ఇబ్నె 'అబ్బాస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) తన తలపై మ'స్త్ చేశారు. ఇంకా రెండు చెవుల లోపలి భాగాలను చూపుడు వ్రేలితో, బయటి భాగాలను తన బొటన వ్రేలితో మ'స్త్ చేశారు. (నసాయి)

[٢٤] - (حسن) (١٣٠/١)

وَعَنْ الرُّبَيْعِ بْنِ مُعَوِّذٍ: أَنَّهَا رَأَتْ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ قَالَتْ فَمَسَحَ رَأْسَهُ مَا أَقْبَلَ مِنْهُ وَمَا أَذْبَرَ وَصَدَّغِيهِ وَأَذْنَيْهِ مَرَّةً وَاجِدَةً.

وَفِي رَوَايَةٍ أَنَّهُ تَوَضَّأَ فَأَدْخَلَ أَصْبَعِيهِ فِي جُحْرِي أَذْنَيْهِ. رَوَاهُ أَبُو دَاوُدَ وَرَوَى التِّرْمِذِيُّ الرَّوَايَةَ الْأُولَى. وَأَحْمَدُ وَابْنُ مَاجَهَ النَّائِيَّةُ.

414. (24) [I/130-ప్రామాణికం]

రుబీ'అ బిన్ తె ము'అవ్విజ్ (ర) కథనం: ఆమె ప్రవక్త (స)ను వు'దూ' చేస్తుండగా చూశారు. ప్రవక్త (స) తన తల ముందు భాగం, వెనుక భాగం మ'స్త్ చేశారు. ఇంకా రెండు చెవులపై భాగాలపై, లోపలి భాగాలలో ఒకసారి మ'స్త్ చేశారు.

మరో ఉల్లేఖనంలో ఇలా ఉంది, 'ప్రవక్త వు'దూ' చేశారు. తన రెండు చూపుడు వ్రేళ్ళతో చెవుల లోపలి భాగాలను శుభ్రపరిచారు.' (అబూ దావూద్, తిర్మిజీ-మొదటిది. అహ్మద్, ఇబ్నె మాజహ్-రెండవది.)

[٢٥] - (صحیح) (١٣٠/١)

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ: أَنَّهُ رَأَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ وَأَنَّهُ مَسَحَ رَأْسَهُ بِمَاءٍ غَيْرِ فَضْلٍ يَدَيْهِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَرَوَاهُ مُسْلِمٌ مَعَ زَوَائِدٍ.

415. (25) [I/130-దృఢం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'జైద్ (ర) కథనం: అతను ప్రవక్త (స)ను వు'దూ' చేస్తుండగా చూశారు. ప్రవక్త (స) ప్రత్యేక నీటితో తలపై మ'స్త్ చేశారు. (తిర్మిజీ, ముస్లిమ్)

ముస్లిమ్ లో కొన్ని పదాలు 'బి మాఇన్ గెరి ఫ'ద్ధ' అధికంగా ఉన్నాయి.

ఈ 'హదీసు' ద్వారా తల మ'స్త్ కోసం ప్రత్యేకంగా నీటిని తీసుకోవటం. ఉత్తమం అని తెలుస్తుంది.

٤٢١ - [٣١] (لم تتم دراسته) (١٣٢/١)

وَعَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: كَانَتْ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خُرْقَةٌ يَتَشَفَّى بِهَا أَعْضَاءَهُ بَعْدَ الْوُضُوءِ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَقَالَ: هَذَا حَدِيثٌ لَيْسَ بِالْقَائِمِ وَأَبُو مَعَاذٍ الرَّائِي ضَعِيفٌ عِنْدَ أَهْلِ الْحَدِيثِ.

421. (31) [I/132-అపరిశోధితం]

'ఆయి'షహ్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వద్ద ఒక వస్త్రం ఉండేది. వు'దూ' తర్వాత దానితో తుడుచుకునే వారు. (తిర్మిజి' / బలహీనం)

المُفَصَّلُ الثَّلَاثُ

٤٢٢ - [٣٢] (ضعيف) (١٣٢/١)

عَنْ ثَابِتِ بْنِ أَبِي صَفِيَّةٍ قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي جَعْفَرٍ هُوَ مُحَمَّدُ الْبَاقِرُ حَدَّثَكَ جَابِرٌ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ مَرَّةً مَرَّةً وَمَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ وَثَلَاثًا ثَلَاثًا. قَالَ: نَعَمْ. رَوَاهُ التِّرْمِذِيُّ وَابْنُ مَاجَةَ.

422. (32) [I/132-బలహీనం]

సా'బిత్ బిన్ అబీ 'సఫియ్యహ్ (ర) కథనం: నేను అబూ జ'అఫరత్తో, మీ ద్వారా జాబిర్ (ర) ఒక 'హదీసు' ఉల్లేఖించారు. అదేమిటంటే, 'ప్రవక్త (స) వు'దూ'లో వేరు వేరు సమయాలలో, అవయవాలను ఒకసారి, రెండుసార్లు లేక మూడుసార్లు కడిగారు,' అని అన్నారు. దానికి అతను, 'అవును,' అని అన్నారు. (తిర్మిజి', ఇబ్నీ మాజహ్)

٤٢٣ - [٣٣] (لا أصل له) (١٣٢/١)

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ زَيْدٍ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ مَرَّتَيْنِ مَرَّتَيْنِ وَقَالَ: هُوَ "نُورٌ عَلَى نُورٍ".

423. (33) [I/132-నిరాధారితం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'జైద్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వు'దూ' భాగాలను రెండుసార్లు కడిగారు. ఇంకా ఇది రెట్టింపు వెలుగు అన్నారు. అంటే ఒకసారి కడిగితే విధి పూర్తవుతుంది. ఇది ఒక వెలుగు. రెండుసార్లు కడగటం వల్ల సాంప్రదాయంపూర్తవుతుంది. ఇది రెండవ వెలుగు ఫలితంగా రెట్టింపు వెలుగు నిరూపించబడింది. (ర'జీన్)

٤٢٤ - [٣٤] (صحيح) (١٣٢/١)

وَعَنْ عُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ تَوَضَّأَ ثَلَاثًا ثَلَاثًا وَقَالَ: "هَذَا وَضُوءِي وَوُضُوءُ الْأَنْبِيَاءِ قَبْلِي وَوُضُوءُ إِبْرَاهِيمَ". رَوَاهُمَا رَزِيٌّ وَالتَّوَوِيُّ ضَعْفُ الثَّانِي فِي سَرَحٍ مُسْلِمٍ.

424. (34) [I/132-దృఢం]

'ఉస్మాన్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) వు'దూ' భాగాలను మూడుసార్లు కడిగారు. ఇంకా, 'ఇదే నా వు'దూ', నా కంటే ముందు ప్రవక్తల, ఇబ్రాహీమీల వు'దూ' ఇదే, అన్నారు. (ర'జీన్, నవవీ) ధార్మిక పండితులు, 'హదీసు'వేత్తలు నవవీ రెండవ 'హదీసు'ను బలహీన మైనదని ముస్లిమ్ వివరణలో పేర్కొన్నారు.

٤٢٥ - [٣٥] (صحيح) (١٣٢/١)

وَعَنْ أَنَسٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَوَضَّأُ لِكُلِّ صَلَاةٍ وَكَانَ أَحَدُنَا يَكْفِيهِ الْوُضُوءُ مَا لَمْ يُحْدِثْ. رَوَاهُ الدَّرَامِيُّ.

425. (35) [I/132-దృఢం]

అనస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రతి నమా'జుకు వు'దూ' చేసుకునేవారు. మాకు ఒకే ఒక్క వు'దూ' సరిపోయేది.⁴⁹ (ధార్మి)

٤٢٦ - [٣٦] (حسن) (١٣٣/١)

وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى بْنِ حَبَّانٍ الْأَنْصَارِيِّ ثُمَّ الْمَازِنِيِّ بَنِي النَّجَّارِ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: قُلْتُ لَهُ أَرَأَيْتَ وَضُوءَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ لِكُلِّ صَلَاةٍ طَاهِرًا كَانَ أَوْ غَيْرَ طَاهِرٍ عَمَّنْ أَخَذَهُ؟ فَقَالَ: حَدَّثَنِي أَسْمَاءُ بِنْتُ زَيْدِ بْنِ الْخَطَّابِ أَنَّ عَبْدَ اللَّهِ بْنَ حَنْظَلَةَ بْنَ أَبِي عَامِرٍ ابْنَ الْعَسِيلِ حَدَّثَهَا أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كَانَ أَمَرَ بِالْوُضُوءِ لِكُلِّ صَلَاةٍ طَاهِرًا كَانَ أَوْ غَيْرَ طَاهِرٍ فَلَمَّا شَقَّ ذَلِكَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَمَرَ بِالسَّوَاكِ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ وَوَضَعَ عَنْهُ الْوُضُوءُ إِلَّا مِنْ حَدَثٍ قَالَ: فَكَانَ عَبْدُ اللَّهِ يَرَى أَنَّ بِهِ قُوَّةَ عَلَى ذَلِكَ كَانَ يَفْعَلُهُ حَتَّى مَاتَ. رَوَاهُ أَحْمَدُ.

426. (36) [I/133ప్రామాణికం]

ము'హమ్మద్ బిన్ య'హియా బిన్ 'హబ్బాస్ కథనం: నేను 'ఉబైదుల్లాహ్ బిన్ 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్

49) వివరణ-425: అంటే ముందు ప్రవక్త (స) ప్రతి నమా'జుకు వు'దూ' చేసుకునేవారు. అంటే వు'దూ' ఉన్నా లేకపోయినా సరే. కాని తరువాత వు'దూ' ఉన్నంత వరకు ఎన్ని నమా'జులైనా చదువుకునే వారు. ఒక్కోసారి వు'జు ఉన్నా, మళ్ళీ వు'దూ' చేసుకునే వారు. అనుచరులు ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకునేవారు. వు'దూ' ఎన్ని నమా'జుల వరకు ఉంటే అన్ని నమా'జులు చేసుకునేవారు.

'ఉమర్ (ర) ను 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'ఉమర్ వు'జాతో ఉన్నా లేకున్నా ప్రతి నమాజుకు వు'జా చేసేవారా? ఇంకా ఆ విషయాన్ని ఎక్కడ నుండి పొందారు," అని ప్రశ్నించారు. దానికి ఆయన తనకు అస్మా బిన్తె 'జైద్ బిన్ 'ఖ 'త్రాబ్ ఇలా వినిపించారు, 'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'హన్'జలహ్ బిన్అబీ 'అమిర్ అల్ 'గసీల్ తనకు ఇలా తెలిపారు,"ప్రవక్త (స) వు'దూ'తో ఉన్నా లేకున్నా ప్రతి నమాజుకు వు'దూ' చేయమని ఆదేశించబడ్డారు. కాని ఇది ప్రవక్త (స) కు కష్టంగా ఉండేది. అప్పుడు ప్రవక్త (స) కు మిస్సాక్ చేయమని ఆదేశించబడింది. ప్రతి నమాజుకు వు'దూ' రద్దు చేయబడింది. అయితే 'అబ్దుల్లాహ్ కు ప్రతి నమాజుకు వు'దూ' చేసే శక్తి ఉండేది. అందువల్ల ప్రతి నమాజుకు వు'దూ' చేసుకునేవారు. చివరి శ్వాస వరకు ఇలాగే కొనసాగించారు." ⁵⁰ (అహ్మద్)

(١٣٣/١) (ضعيف) [٣٧] - ٤٢٧

وَعَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَرَّ بِسَعْدٍ وَهُوَ يَتَوَضَّأُ فَقَالَ: "مَا هَذَا السَّرَفَ يَا سَعْدُ".

50) వివరణ-426: ఈ 'హదీసు'లో 'హన్'జల బిన్ అబీ 'అమిర్ అల్ 'గసీల్ మలాయికహ్' ప్రస్తావన ఉంది. ఇతడు ప్రముఖ అ'న్నారీ, ప్రవక్త (స) అనుచరులు. కొన్ని కారణాల వల్ల బద్దీ యుద్ధంలో పాల్గొనలేక పోయారు. అయితే 'ఉహద్ యుద్ధంలో పాల్గొన్నారు. ఇదే అతనికి మొదటి మరియు చివరి యుద్ధం అయ్యింది. భార్యతో సుబ్గోంలలో ఉండగా యుద్ధ ప్రకటన విని, అప్పటికప్పుడే యుద్ధానికి సిద్ధమై కరవాలం పట్టుకొని బయలుదేరారు. ఈ సందర్భంగా స్నానం చేయ వలసి ఉందని కూడా అతనికి గుర్తుకు రాలేదు. యుద్ధ మైదా నంలొనికి ప్రవేశించి, అవిశ్వాస నాయకుడైన అబూ 'సుఫి యాన్ బిన్ 'హరబీతో తలపడ్డారు. ఇంతలో మరో అవిశ్వాసి, షద్దాద్ బిన్ అస్ వద్ లైస్ కనిపెట్టి, ముందుకు వచ్చి 'హన్'జలతలను శరీరం నుండి వేరుచేశాడు. అశుద్ధావస్థలో వీర మరణం పొందారు. కనుక దైవదూతలు అతన్ని స్నానం చేయించారు. ప్రవక్త (స) అతని భార్యను విషయం ఏమిటని, కనుక్కోమన్నారు. అతని భార్య జరిగింది పేర్కొన్నారు. 'అందు వల్లే దైవదూతలు స్నానం చేయించారు,' అని అన్నారు. అందు వల్ల అతనికి 'గసీల్ మలాయిక' అనే బిరుదు లభించింది.

قَالَ: أَفِي الْوُضُوءِ سَرَفٌ؟ قَالَ: "نَعَمْ وَإِنْ كُنْتُ عَلَى نَهْرٍ جَارٍ." رَوَاهُ أَحْمَدُ وَابْنُ مَاجَةَ.

427. (37) [1/133-బలహీనం]

'అబ్దుల్లాహ్ బిన్ 'అమ్మ బిన్ అల్ 'అస్ (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) స'అద్ ప్రక్క నుండి వెళ్ళడం జరిగింది. అప్పుడతను వు'దూ' చేస్తున్నారు. అది చూసిన ప్రవక్త (స), 'వు'దూ'లో దుబారా ఖర్చు చేస్తున్నావా ఓ స'అద్!' అని అన్నారు. దానికి అతను, 'వు'దూ'లో దుబారా ఖర్చు ఏంటి?' అని అన్నారు. దానికి ప్రవక్త (స), 'నీటిని వృధా ఖర్చు చేయటం దుబారా ఖర్చు అవుతుంది, ఒకవేళ నీవు పారుతున్న కాలువ వద్ద వు'దూ' చేసినా సరే,' అని అన్నారు. (అహ్మద్, ఇబ్నీ మాజహ్)

(١٣٣/١) (ضعيف) [٣٨] - ٤٢٨

وَعَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ عَمْرٍو عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "مَنْ تَوَضَّأَ وَتَكَرَّ اسْمَ اللَّهِ فَإِنَّهُ يَطْهَرُ جَسَدَهُ كُلَّهُ وَمَنْ تَوَضَّأَ وَلَمْ يُذَكِّرْ اسْمَ اللَّهِ لَمْ يَطْهَرْ إِلَّا مَوْضِعَ الْوُضُوءِ".

428. (38) [1/133-బలహీనం]

అబూ హురైరహ్ (ర) మరియు ఇబ్నీ మస్'ఉద్ మరియు ఇబ్నీ 'ఉమర్ (ర) ప్రవక్త (స) ద్వారా కథనం: ప్రవక్త (స) ప్రవచనం, "బిస్మిల్లాహ్" అని పలికి వు'దూ' చేసిన వ్యక్తి తన శరీరాన్నంతటినీ పరిశుద్ధ పరచు కున్నాడు, బిస్మిల్లాహ్ పఠించ కుండా వు'దూ' చేసిన వాడు కేవలం వు'దూ' భాగాలనే పరిశుద్ధపరచు కున్నాడు. (దార ఖు'తీ)

అందు వల్ల వు'దూ'కు ముందు బిస్మిల్లాహ్ పలకటం చాలా మంచిది.

(١٣٣/١) (ضعيف) [٣٩] - ٤٢٩

وَعَنْ أَبِي رَافِعٍ قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِذَا تَوَضَّأَ وَضُوءَ الصَّلَاةِ حَرَّكَ خَاتَمَهُ فِي أَصْبَعِهِ. رَوَاهُمَا الدَّارُ قُطْنِي وَرَوَى ابْنُ مَاجَةَ الْأَخِيرَ.

429. (39) [1/133-బలహీనం]

అబూ రా'ఫె (ర) కథనం: ప్రవక్త (స) నమాజు కోసం వు'దూ' చేసినపుడు, ఒకవేళ చేతిలో ఉంగరం ఉంటే, తన ఉంగరాన్ని అటూ ఇటూ కదుపుతారు. ఉంగరం క్రింద భాగం కూడా నీటితో తడవాలని. (దార ఖు'తీ, ఇబ్నీ మాజహ్)